

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านควนหรีน อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

รายงานรอบ ๑๒ เดือน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. ความเป็นมา

ด้วยมีราษฎร อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา นำโดยนายรีเบ็ง มุนิมะ กำนันตำบลเปียน พร้อมผู้ใหญ่บ้านอีก ๗ หมู่บ้านได้ทำหนังสือถึงคณะกรรมการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถขอให้ให้ความกราบบังคมทูลขอพระราชทานความช่วยเหลือให้จัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น ในพื้นที่ตำบลเปียนอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ราษฎรไทยพุทธและมุสลิม มีอาชีพ มีงานทำอยู่ใกล้พื้นที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันการเดินทางไปประกอบอาชีพนอกหมู่บ้านไม่ปลอดภัย เพราะถูกลอบประทุษร้ายจากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ราษฎรในตำบลเปียนและตำบลบ้านโหนด อำเภอสะบ้าย้อยจึงพร้อมใจกันยกพื้นที่สาธารณประโยชน์ของตำบลเปียน จำนวน ๒๐๐ ไร่ และที่นาร้างอีก ๑๐๐ ไร่ สำหรับจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่าง

พลเอก ณ พล บุญทับ และ พลเอกธีระพงษ์ศรีวัฒนกุลคณะทำงานโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เดินทางไปพบราษฎรพร้อมทั้งได้ทำการตรวจพื้นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๑ ในขั้นต้นพบว่าพื้นที่ดินมีความเหมาะสมที่จะสนับสนุนให้จัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างได้มีลำห้วยซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติมีน้ำไหลตลอดปีสามารถทำฝายกั้นน้ำเพื่อนำน้ำมาใช้อุปโภค - บริโภค และทำการเกษตรได้

การจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างครั้งนี้สามารถช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อความไม่สงบจำนวน ๑,๕๔๔ ครัวเรือนจำนวนประชากรประมาณ ๓,๐๐๐ คน ซึ่งมีทั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ได้ร่วมคิดร่วมทำงาน ร่วมแก้ไขปัญหา และได้รับผลประโยชน์ร่วมกันโดยเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ เนื้อที่ ๒๐๐ ไร่ และในปี ๒๕๕๔ ขยายพื้นที่เป็น ๕๐๐ ไร่

๒. การสนองพระราชดำริฯ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา ได้เข้าร่วมดำเนินการใน ๒ กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมด้านการผลิตพืชหลังนา ได้แก่ ถั่วหรั่ง และถั่วลิสง ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
- กิจกรรมด้านพืชไร่ ส่งเสริมและสาธิตการปลูกข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ สงขลา ๘๔-๑ ตาม

คำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตร
๒. ส่งเสริมให้ราษฎรมีอาชีพ มีงานทำในพื้นที่ปลอดภัย ใกล้ที่พักอาศัย
๓. เพื่อจัดสร้างแหล่งอาหารของชุมชน สำหรับผลิตอาหารปลอดภัยให้ประชาชนได้บริโภค

๔. เป็นแหล่งจ้างงานให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชไร่และพืชหลังนา เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้ และขยายผลความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

ตั้งอยู่ บ้านควนหรั่ง หมู่ที่ ๒ ตำบลเปียน อำเภอชะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ที่ตั้งโครงการพิกัด QH208-357

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

กิจกรรมด้านการผลิตพืชหลังนา : ดำเนินการบนพื้นที่ ๒ ไร่ โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชหลังนาที่ถูกต้อง และเหมาะสม ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

กิจกรรมด้านการผลิตพืชไร่ : ดำเนินการบนพื้นที่ ๒ ไร่ โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดหวานที่ถูกต้อง และเหมาะสม ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา

๕.๒.๒ หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน : กองแผนงานและวิชาการ

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๑ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๙๐,๐๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑.๑ การปลูกพืชหลังนา

ได้มอบเมล็ดพันธุ์ถั่วหรั่ง และถั่วลิสง เพื่อปลูกเป็นพืชเสริมรายได้แก่เกษตรกรที่ปฏิบัติงานในฟาร์มตัวอย่าง พื้นที่ดำเนินการ ๕ ไร่ ขณะนี้รอปลูกในช่วงฤดูฝน จึงจะดำเนินการปลูกและดูแลรักษาตามหลักวิชาการกรมวิชาการเกษตร

๗.๑.๒ การปลูกพืชไร่

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ / แปลงสาธิต

ดำเนินการปลูกข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา ๘๔-๑ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ พื้นที่ดำเนินการ ๒ ไร่

การปลูก

๑. การเตรียมดิน ไถตะ ๑ ครั้ง ให้ลึกอย่างน้อย ๓๐ เซนติเมตร แล้วตากดินทิ้งไว้ ๗-๑๐ วัน เพื่อทำลายวัชพืชหรือเมล็ดวัชพืช โรคและแมลงของข้าวโพดหวานที่อาศัยอยู่ในดิน ใส่ปุ๋ยมูลไก่ ๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ โดยหว่านให้ทั่วพื้นที่ปลูกก่อนการไถแปรหรือพรวน จากนั้นจึงไถแปรหรือพรวนให้ดินร่วนซุยอีกครั้งหนึ่ง

๒. การปลูก ปลูกให้เป็นแถว โดยให้ระยะระหว่างร่องหรือแถวเท่ากับ ๗๕ เซนติเมตร แล้วทำหลุมต้น ๆ เพื่อหยอดเมล็ดพันธุ์ ระยะระหว่างหลุมเท่ากับ ๒๕ เซนติเมตร หยอดเมล็ดหลุมละ ๒ เมล็ด ก่อนปลูกฝนตกจึงไม่มีการให้น้ำเพราะพื้นที่มีความชื้นมากพอ

การใส่ปุ๋ย

๑. เมื่อต้นข้าวโพดหวานมีอายุ ๑๐-๑๔ วัน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ (สำหรับดินทราย) อัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ โดยหว่านรอบ ๆ ต้นข้าวโพด ห่างจากต้นข้าวโพดหวานประมาณ ๑๕ เซนติเมตร แล้วกลบดิน

๒. เมื่อต้นข้าวโพดมีอายุ ๒๕-๓๐ วัน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยโรยให้เป็นแถวข้างโคนต้นข้าวโพดหวาน แล้วถากดินพูนโคนเพื่อกลบปุ๋ย

๓. เมื่อข้าวโพดมีอายุ ๔๕ วัน ควรใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยใช้เสียมเจาะเป็นหลุมต้น ๆ ข้างต้นข้าวโพดหวาน หยอดปุ๋ย แล้วกลบดิน

การให้น้ำ

ให้น้ำแก่ข้าวโพดหวานสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ในช่วงที่ข้าวโพดหวานแทงช่อดอกและออกไหมจะขาดน้ำไม่ได้ ซึ่งหากขาดน้ำในช่วงนี้ เมล็ดจะติดไม่เต็มฝัก และฝักมีขนาดเล็ก

การเก็บเกี่ยว

ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวโพดหวาน หลังจากที่เส้นไหมไหลพ้นปลายฝักมาแล้ว ๑๘-๒๐ วัน เมื่อเก็บเกี่ยวแล้ว เก็บฝักข้าวโพดหวานไว้ในที่ร่ม และไม่เก็บฝักข้าวโพดหวานไว้นานเกิน ๒๔ ชั่วโมงภายหลังการปลิดฝักออกจากต้นแล้ว เพราะจะทำให้ข้าวโพดหวานเสียคุณภาพ หรือความหวานจะลดลง

๗.๒กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ การฝึกอบรม

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตร “การปลูกพืชไร่และพืชหลังนา ” เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ อาคารอเนกประสงค์ ฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนาง

เจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตำบลเปียน อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ให้แก่ เกษตรกรในฟาร์มตัวอย่างฯ จำนวน ๓๐ ราย ซึ่งเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมได้ทำแบบทดสอบความรู้ก่อน และหลังการฝึกอบรม ผลการทดสอบความรู้ พบว่าเกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้นจาก ๖๔.๓๓ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๘๖.๖๗ เปอร์เซ็นต์ โดยเกษตรกรมีคะแนนเพิ่มขึ้นตั้งแต่ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

การฝึกอบรม “หลักสูตร การปลูกพืชไร่และพืชหลังนา” ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ การผลิตพืชตามวิธีเกษตรดีที่เหมาะสม การปลูกถั่วหรั่ง และการแปรรูปถั่วหรั่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ ผลผลิตทางการเกษตร โดยการนำวัตถุดิบที่เหลือจากการจำหน่ายในรูปแบบสดมาแปรรูปให้มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ เพื่อส่งตลาดต่อไป

๗.๒.๓ การผลิตสื่อ / โสตทัศนอุปกรณ์

จัดทำเอกสาร การปลูกถั่วหรั่ง แก่เกษตรกรในฟาร์มตัวอย่าง

๗.๒.๔ การจัดนิทรรศการ -

๗.๒.๕ ศึกษาดูงาน -

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

๗.๔ กิจกรรมประสานงาน ติดตามและประเมินผล

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๘.๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ ได้รับความรู้ด้านการเกษตร และเทคโนโลยีที่เหมาะสม ที่สามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้และความอยู่ดีกินดี

๘.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ มีความรู้และทักษะในการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาพืชไร่ และพืชหลังนา

๘.๓ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ สามารถจำหน่ายผลผลิตผักสดข้าวโพดหวานออกสู่ตลาดในท้องถิ่นของโครงการฟาร์มตัวอย่าง ฯ ได้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น ๔๖๐ กิโลกรัม ราคาขาย กิโลกรัมละ ๒๐ บาท รวมยอดเงินที่จำหน่ายได้ ๙,๒๐๐ บาท

๙. ปัญหา / อุปสรรค

-

ภาพกิจกรรม การฝึกอบรม หลักสูตร การปลูกพีชไร่และพีชหลังนา

ภาพกิจกรรม การปลูกข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ สงขลา ๘๔-๑

